

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SPOTKAŃ EDUKACYJNYCH DLA GMIN WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO KWIECIEŃ 2021

CENTRUM DORADZTWA REWITALIZACYJNEGO
INSTYTUT ROZWOJU MIAST I REGIONÓW

Spotkania edukacyjne organizowane w ramach zadania polegającego na wzmocnieniu zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych, realizowanego w ramach dotacji udzielonej Województwu Opolskiemu przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (nr umowy DPT/BDG-II/POPT/264/19 z dnia 19 grudnia 2019 r. z późn. zm.).

Realizator spotkań edukacyjnych:

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

Instytut Rozwoju Miast i Regionów
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa
www.irmir.pl

CENTRUM DORADZTWA
REWITALIZACYJNEGO
IRMiR

Organizator:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
Województwa Opolskiego

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
ul. Piastowska 14
45-082 Opole
www.opolskie.pl

Szczegółowy program spotkań edukacyjnych dla gmin województwa opolskiego

1. Forma spotkań edukacyjnych:
 - 1.1 Wariant 1 - cykl zdalnych webinarów (szkolenia, seminaria, warsztaty) z użyciem platformy ClickMeeting oraz Zoom.
 - 1.2 Wariant 2 - cykl zdalnych webinarów (szkolenia, seminaria) z użyciem platformy ClickMeeting oraz Zoom oraz stacjonarnych warsztatów realizowanych po wygaśnięciu stanu epidemii COVID-19.
2. Termin realizacji: do 31 grudnia 2022 r., w tym szkolenia i seminaria w II-IV kw. 2021 r., warsztaty I-II kw. 2022 r.
3. Odbiorcy: przedstawiciele gmin województwa opolskiego oraz członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji w podziale na 2 grupy szkoleniowe.
4. Czas trwania: 192 h, w tym 96 h dla każdej grupy szkoleniowej, podzielone na 4 bloki szkoleniowe po 24 h każdy, w wymiarze 4 h on-line lub 8 h - w przypadku spotkań stacjonarnych.

	Blok I - Wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji		Blok II - Zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji		Blok III - Dostępność w rewitalizacji		Blok IV - Monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych		Razem liczba godzin
	Gr 1	Gr 2	Gr 1	Gr 2	Gr 1	Gr 2	Gr 1	Gr 2	
Szkolenia	12	12	12	12	12	12	12	12	96
Seminaria	4	4	4	4	4	4	4	4	32
Warsztaty	8	8	8	8	8	8	8	8	64
Razem	24	24	24	24	24	24	24	24	192

	Grupa 1	Grupa 2
Szkolenia – łączna liczba	48	48
Seminaria – łączna liczba	16	16
Warsztaty – łączna liczba	32	32
Łączna liczba godzin edukacyjnych	96	96

5. Metody dydaktyczne:

5.1 *szkolenia* – rozumiane jako cykl wykładów z danego tematu, zorganizowanych w celu uzupełnienia wiadomości z dziedziny rewitalizacji uwzględniającej aktualną, praktyczną i możliwą do zastosowania wiedzę, potrzebną do opracowania i wdrożenia programów w oparciu o ustawę o rewitalizacji; zakłada się, że przekazywana wiedza będzie nawiązywać do obecnie funkcjonujących rozwiązań w programach rewitalizacji, obejmować analizę przykładów, konkretnych dobrych i złych praktyk i modelowych rozwiązań, oraz prezentowanie wyników badań i analiz w tym zakresie; ta forma edukacyjna będzie obejmować różnorodne elementy, w tym:

- *część wykładową* polegającą na ustnym przekazie wiedzy i zapewniającą przybliżenie uczestnikom nowych informacji, stanowiących podbudowę merytoryczną dla działań podejmowanych przez gminy; w ramach realizacji usługi szkoleniowej zaplanowano poszerzenie tej metody o interakcję z uczestnikami – trener zapewnia dojście uczestnikom do wiedzy i rozwiązań za pomocą kierowanych do nich pytań i wskazówek, wobec których sami uczestnicy wypowiadają się na podstawie własnych doświadczeń i zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
- *case study*, polegające na przedstawieniu rozwiązania konkretnego problemu merytorycznego na istniejących przykładach dobrych praktyk wypracowanych przez gminy - w celu pogłębienia przekazanej podczas wykładu teorii; studia przypadków może przybierać formę interaktywną, polegającą na pracy nad alternatywnymi rozwiązaniami danej sytuacji, wypracowanymi we współpracy z uczestnikami;
- *historie i analogie*, polegające na opowiadanych przez trenera historii opisujących jego doświadczenia z punktu widzenia realizowanego wsparcia eksperckiego w procesach rewitalizacji; omawiane przykłady będą dostosowane do tematyki szkolenia oraz mają zainspirować uczestników szkolenia do działania, a także zmienić sposób myślenia o danym zagadnieniu;
- *część interaktywną* – przyjmuje się, że szkoleniom będą towarzyszyć części interaktywne umożliwiające uczestnikom zadawanie pytań, dzielenie się własnymi doświadczeniami, przeprowadzenie dyskusji między uczestnikami a ekspertami na temat omawianych zagadnień;

5.2 *seminaria* – rozumiane jako spotkania specjalistów zajmujących się rewitalizacją – ekspertów prowadzących zajęcia edukacyjne, przedstawicieli gmin i Instytucji Zarządzającej; będą miały formę konwersatoriów, zajęć polegających na dyskutowaniu konkretnych problemów dotyczących omawianych bloków w celu wypracowania wspólnego stanowiska w danej

kwestii; ta forma zajęć edukacyjnych będzie obejmować *pracę własną* uczestników, opartą na analizie materiałów źródłowych (m.in. publikacji eksperckich dotyczących rewitalizacji, raportów z badań) udostępnionych w formie elektronicznej na nośniku danych, umożliwiającą kontynuację programu szkolenia po jego zakończeniu w formie indywidualnej;

5.3 *warsztaty* – rozumiane jako zajęcia praktyczne doskonalące uzyskaną wiedzę, których celem jest jej internalizacja, nabycie umiejętności praktycznych związanych z przygotowaniem prawidłowego programu rewitalizacji, umożliwiającego jego skuteczne wdrażanie i osiągnięcie zakładanych rezultatów; zajęcia te będą polegać na dyskutowaniu problemów, wykonywaniu ćwiczeń, opracowywaniu konkretnych rozwiązań i przygotowywaniu materiałów w podgrupach, a następnie ich przedstawianie i omawianie na forum ogólnym; ta forma zajęć edukacyjna także będzie obejmować *pracę własną* uczestników, opartą na analizie materiałów źródłowych (m.in. publikacji eksperckich dotyczących rewitalizacji, raportów z badań) udostępnionych w formie elektronicznej na nośniku danych, umożliwiającą kontynuację programu szkolenia po jego zakończeniu w formie indywidualnej.

6. Opis programu: zrealizowane badanie dotyczące stanu zaawansowania procesów rewitalizacji w województwie opolskim, którego podsumowaniem był raport „Analiza programów rewitalizacji funkcjonujących w województwie opolskim w okresie 2014-2020”, pozwoliło m.in. na pogłębioną ocenę potencjału instytucjonalnego i kadrowego gmin województwa opolskiego w zakresie prowadzenia procesów rewitalizacji na swoim terenie. Jedną z głównych rekomendacji opracowanego dokumentu był postulat wzmocnienia potencjału gmin w zakresie dalszego prowadzenia działań rewitalizacji, szczególnie w kontekście kończącego się okresu przejściowego, po którym procesy rewitalizacyjne będą mogły być prowadzone jedynie na podstawie ustawy o rewitalizacji w ramach gminnych programów rewitalizacji (GPR).

Zajęcia z danego bloku tematycznego zaczną się od wykładu, czyli od przekazania niezbędnej wiedzy, dobrych i złych praktyk, po którym nastąpią formy mające na celu zastosowanie zdobytej wiedzy – najpierw poprzez wspólne przedyskutowanie konkretnego zagadnienia (seminarium), a następnie przez wypracowanie konkretnych treści (warsztaty). Taki porządek zajęć umożliwi najlepszą internalizację wiedzy i przekucie jej na umiejętności praktyczne.

Poniżej program edukacyjny w rozbiciu na poszczególne cztery bloki tematyczne:

Zakres tematyczny szkoleń:

Blok I – Wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji – ten obszar tematyczny obejmie omówienie następujących zagadnień: (1) Gminny Program Rewitalizacji - czym jest i jaką funkcję pełni?; jaka jest obowiązkowa procedura przygotowania GPR na podstawie przepisów ustawy o rewitalizacji?; miejsce diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w procedurze opracowania GPR; delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (zasady wyznaczania, włączenie obszarów niezamieszkałych, w tym przemysłowych, pokolejowych, powojkowych); obowiązkowe i fakultatywne elementy tworzące strukturę GPR; przyczynowo-skutkowe powiązanie delimitacji z pogłębioną diagnozą oraz częścią strategiczną programu, organizacja procesu rewitalizacji - partycypacja społeczna i włączenie społeczne w rewitalizacji, w tym na etapie przygotowywania i wdrażania GPR, budowanie partnerstw, rola Komitetu Rewitalizacji jako ciała opiniotwórczo-doradczego; konieczne zmiany w innych dokumentach strategiczno-planistycznych w celu uspołnienienia z GPR; systemy zarządzania rewitalizacją oraz monitorowania, oceny; powody i procedury zmiany GPR, dobre i złe praktyki podczas tworzenia i realizacji programu, koszty zarządzania GPR, obowiązki wynikające z uchwalenia GPR; (2) stosowanie ustawowych narzędzi rewitalizacyjnych (gminny program rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji, Specjalna Strefa Rewitalizacji, miejscowy plan rewitalizacji) – czym są te instrumenty?; narzędzia fakultatywne - jakie dają gminie możliwości?; procedura ustanowienia narzędzi, skala zastosowania w gminach i dobre praktyki.

Blok II - Zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji – ten obszar tematyczny składał się będzie z omówienia dwóch głównych zagadnień: (1) zarządzania rewitalizacją i (2) włączenia społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji; (1) wprowadzenie do tematu - zarządzanie rewitalizacją na poziomie lokalnym z odwołaniami do kwestii zarządczych na poziomie regionalnym i krajowym; modele zarządzania rewitalizacją w gminach – omówienie studiów przypadków – dobrych i złych praktyk; rola poszczególnych aktorów zarządzających rewitalizacją w gminie, w tym Komitetu Rewitalizacji; (2) partycypacja w rewitalizacji, zasady partycypacji wynikające z ustawy o rewitalizacji; zaangażowanie partnerów zewnętrznych w realizację programów rewitalizacji, w tym organizacji pozarządowych, instytucji rządowych, samorządowych i lokalnych; metody angażowania społeczności lokalnej – praktyki partycypacyjne; uspołecznianie procesu rewitalizacji poprzez m.in. tworzenie systemowych mechanizmów wzmocnienia wspólnot lokalnych (lokalne fundusze rewitalizacji i narzędzia aktywności lokalnej, w tym miejsca aktywności lokalnej) i partycypacji społecznej w kształtowaniu przestrzeni publicznej, zainteresowanie gmin potencjałem działań rewitalizacyjnych w małej skali, szczególnie w aspekcie

integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, wzmocnienie zdolności gmin do dywersyfikacji źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych, tj. większe zaangażowanie inwestorów prywatnych, wspólnot/ spółdzielni mieszkaniowych i TBS-ów oraz NGO-sów w realizację programów rewitalizacji; korzystania z instrumentów zwrotnych; przegląd form zarządzania rewitalizacją przez gminy: zespoły ds. wdrażania programów rewitalizacji, zespoły ds. zarządzania projektami rewitalizacyjnymi, koordynatorzy i pełnomocnicy ds. rewitalizacji, operatorzy rewitalizacji.

Blok III - Dostępność w rewitalizacji – problematyka dostępności zarówno w programowaniu strategicznym (w tym w strategach rozwoju, programach rewitalizacji), planowaniu przestrzennym, jak i w przygotowywaniu i realizacji konkretnych projektów (w tym rewitalizacyjnych), zgodnie ze standardami określonymi w Programie Dostępność Plus 2018-2025 – zakłada się szczegółowe omówienie programu; drugim ważnym tematem będzie wpływ ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na zapisy gminnych programów rewitalizacji; ten obszar tematyczny obejmie też omówienie kwestii dostępności w rozumieniu procesu rewitalizacji; wymogi nałożone na gminne programy rewitalizacji przez ustawę o dostępności, w tym uwzględnienie w diagnozach delimitacyjnych nowych wskaźników, różne aspekty dostępności w projektach rewitalizacyjnych; monitorowanie problematyki dostępności podczas całego cyklu życia programu; uwzględnienie problematyki dostępności na każdym etapie planowania (strategicznego, miejscowego, rewitalizacji); rozwiązania urbanistyczne; rozwiązania infrastrukturalne; rozwiązania techniczne obiektów budowlanych (uwzględniające dostępność, w tym remonty i modernizacje istniejących obiektów); zasób mieszkaniowy dla osób ze szczególnymi potrzebami; dostępność komunikacyjna (dojazdy do pracy, do obiektów infrastruktury społecznej); środki z Funduszu Dostępności; preferencje finansowe dla projektów uwzględniających problem dostępności.

Blok IV - Monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych – tworzenie efektywnych systemów monitorowania rozwoju lokalnego (na poziomie gminnym i uwzględniającym zróżnicowanie wewnętrzne gminy), w tym monitorowania i ewaluacji programów rewitalizacji; czym różni się monitorowanie od ewaluacji – konsekwencje przy ocenie postępów realizacji GPR?; osadzenie monitorowania polityki rewitalizacyjnej w procesach monitoringu rozwoju gminy oraz innych polityk publicznych (różnice/podobieństwa/potrzeba zachowania spójności i transparentności danych); sposoby monitorowania postępu w realizacji celów programów rewitalizacji; organizacja procesu monitorowania, wpływ ustaleń z monitorowania na zapisy programu rewitalizacji; dostępność danych publicznych w procesie monitorowania (źródła danych, pola odniesienia, poziom agregacji); ciągłość logiczna między diagnozą obszaru rewitalizacji a procesem jej monitorowania; system monitorowania i ewaluacji programów rewitalizacyjnych (współpraca międzyinstytucjonalna

i dostępność danych); warunki skutecznego monitorowania rewitalizacji i prowadzenia ewaluacji w jej zakresie; zakres i narzędzia monitorowania oraz ewaluacji oraz zasoby niezbędne do ich realizacji; monitorowanie podobszarów rewitalizacji i narzędzi ustawy o rewitalizacji; wpływ monitorowania i ewaluacji na GPR (zmiany i aktualizacja programów).

Zakres tematyczny seminariów:

Założono, że seminaria odbywać się będą w poszczególnych 4 blokach tematycznych. Rolą seminariów odbywających się na zakończenie poszczególnych bloków będzie podsumowanie najważniejszych zagadnień i problemów identyfikowanych przez gminy w trakcie szkoleń. Seminaria obejmą także kwestie zaproponowane przez uczestników szkoleń (np. w ankietach ewaluacyjnych) do bardziej szczegółowego omówienia/przedyskutowania na forum. Seminaria - poza rolą konwersatorium - dedykowane będą również omówieniu wybranych nw. tematów:

Blok I – Wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji:

”Przejęcie LPR w GPR – identyfikacja barier, czynników związanych z wyborem procedury, wypracowanie wspólnego stanowiska eksperów, przedstawicieli IZ i gmin”.

Blok II - Zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji:

”Jak prowadzić partycypację w dobie COVID? Identyfikacja barier i możliwych rozwiązań”

Blok III - Dostępność w rewitalizacji:

”Wskaźniki z zakresu dostępności, przedsięwzięcia dostępne – identyfikacja sposobów ujęcia w tworzonych GPR-ach”

Blok IV - Monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych:

”Jak monitorować w dobie COVID-19? Ocena wpływu epidemii na skuteczność istniejących programów rewitalizacji”

Zakres tematyczny warsztatów:

Poniżej propozycja tematów warsztatów. Tematyka warsztatów zostanie ewentualnie doprecyzowana po zapoznaniu się z potrzebami uczestników wyrażonych w ankietach ewaluacyjnych po szkoleniach.

Blok I – Wykorzystanie narzędzi wynikających z ustawy o rewitalizacji:

„GPR krok po kroku”

Blok II - Zarządzanie rewitalizacją i włączenie społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji:

”Program partycypacji społecznej krok po kroku”

Blok III - Dostępność w rewitalizacji:

„Zasady tworzenia GPR spełniającego wymogi WCAG”/ „Zasady tworzenia dostępnych przestrzeni publicznych”

Blok IV - Monitoring i ewaluacja działań rewitalizacyjnych:

„Monitorowanie oraz ocena aktualności GPR krok po kroku”

Założono możliwość modyfikacji szczegółowych programów w zależności od potrzeb uczestników projektu, określonych w przeprowadzonych ankietach ewaluacyjnych na zakończenie cyklu szkoleń w każdym z bloków tematycznych. Ankieta ewaluacyjna, oprócz oceny merytorycznej spotkania, będzie zawierała pytania dotyczące obszarów tematycznych wymagających według uczestników dodatkowego pogłębienia. Tematy te po uzgodnieniu z Zamawiającym mogą być przedmiotem:

- seminarium tematycznego, w części dedykowanej konwersatorium po danym bloku tematycznym,
- warsztatów,
- doradztwa indywidualnego.

Poniżej został przedstawiony ramowy plan szkoleń dla przyjętych podstawowych jednostek edukacyjnych w formule on-line w wymiarze 4 godzin.

Ramowy plan szkoleń		
0:00	Powitanie, przedstawienie celów, planu i rezultatów szkolenia, prezentacja prowadzących	15 min.
0:15	Szkolenie w formie wykładu ilustrowane prezentacją wykorzystujący case studies, historie i analogie oraz z elementami interakcji / lub warsztat / lub seminarium	1 h
1:15	Przerwa	15 min.
1:30	Szkolenie w formie wykładu ilustrowane prezentacją wykorzystujący case studies, historie i analogie oraz z elementami interakcji lub warsztat / lub seminarium	1 h
2:30	Podsumowanie, sesja pytań od uczestników i dyskusja z wykorzystaniem elementów warsztatowych	15 min.
2:45	Przerwa	30 min.
3:15	Szkolenie w formie wykładu ilustrowane prezentacją wykorzystujący case studies, historie i analogie oraz z elementami interakcji lub część warsztatowa (w tym prezentacja pracy w grupach na forum)	1 h 15 min.
4:30	Podsumowanie, omówienie wyników, dyskusja końcowa	15 min.
4:45	Zakończenie	
Łączny czas trwania szkolenia z wyłączeniem przerw – 4 godzin (bez przerw)		

Na potrzeby harmonogramu szkoleń założono, że spotkania dla grup będą odbywać się w stałe, wybrane dni tygodnia (np. grupa 1 w środy, grupa 2 w czwartki), co uniemożliwi nakładanie się w tym samym dniu wydarzeń dedykowanych poszczególnym grupom.

Proponowane działania edukacyjne zostaną przygotowane dzięki wiedzy eksperckiej opartej na bogatym doświadczeniu zawodowym ekspertów, uwzględniającym znajomość i wykorzystanie aktualnej literatury przedmiotu. Składają się na nią akty prawne, analizy, raporty i opracowania dotyczące rewitalizacji w formie prac naukowych i eksperckich. Poniżej przedstawiono listę publikacji, szczególnie ważnych w kontekście niniejszego Zamówienia:

Wybrane akty prawne

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz.U. 2015 poz. 1777

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Dz.U. 2019 poz. 1696

Ustawa o z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. z 2020 r. poz. 713, 1378

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, Dz.U. z 2020 r. poz. 65, 284, 471,782)

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, 1495, z 2020 r. poz. 875

Ustawa z dnia 23 lipca o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz.U. z 2020 r. poz. 282, 782, 1378

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471, 782, 1086, 1378

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086

Wybrane publikacje IRMiR w zakresie rewitalizacji

Jadach-Sepioło A. (red.), 2020, *Badanie systemu zarządzania i wdrażania procesów rewitalizacji w Polsce*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, ECORYS, na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa; <https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/badania-i-analazy/wyniki-badan-ewaluacyjnych/badania-ewaluacyjne/badanie-systemu-zarzadzania-i-wdrazania-procesow-rewitalizacji-w-polsce>.

Jadach-Sepioło A., Spadło K., 2018, *Metodyka delimitacji obszarów rewitalizacji na potrzeby opracowania Gminnych Programów Rewitalizacji w Małopolsce*. [Studia KPZK, tom 192 Urbanistyczne aspekty transformacji miast](#)

Jadach-Sepioło A., Krystek-Kucewicz B., 2016, *Dobór wskaźników zjawisk kryzysowych – stan zaawansowania procesu delimitacji obszarów rewitalizacji w polskich miastach*, „Problemy rozwoju miast”, nr 4, s. 31-40, IRM, Kraków

Jadach-Sepioło A., Kułaczowska A., Mróz A., (red.), 2019, *Rewitalizacja w praktyce. Modele rozwiązań jako rezultaty konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast i pilotaży w zakresie rewitalizacji*, Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, Warszawa

Jadach-Sepioło A., Kułaczowska A., (red.), Spadło K., Kaszuba K., 2019, *Specjalna Strefa Rewitalizacji w praktyce. Raport z badania narzędzi ustawowych w zakresie rewitalizacji w Polsce*, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa

Jadach-Sepioło A. (red.), Tomczyk E., Spadło K., 2019, *Narzędzia finansowe w Wałbrzychu*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa

Jadach-Sepioło A. (red.), Tomczyk E., Spadło K., 2019, *Lokalny fundusz rewitalizacji na przykładzie Żyrardowa*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa

Jadach-Sepioło A. (red.), Spadło K. (red.) i in., 2020, *Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnątrzgminnym. Poradnik*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa

Jarczewski W., Kułaczowska A.(red.), 2019, *Rewitalizacja. Raport o stanie polskich miast*, IRMiR, Kraków

Jarczewski W. (red.), 2018, *Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, Warszawa

Kułaczowska A.(red.), Jadach-Sepioło A., Spadło K., Ogrodowski J., 2018, *Metodyka przeprowadzania analizy przy ustanawianiu Specjalnej Strefy Rewitalizacji na przykładzie Bytomia*, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Warszawa

Narzędziownik, czyli ścieżki realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028, 2019, Włocławek

Spadło K. (red.), 2018, *Metodologia opracowania analizy stanu prawnego nieruchomości na przykładzie kompleksu Sutek w Hrubieszowie. Narzędziownik*, Hrubieszów-Warszawa

Spadło K., Jadach-Sepioło A. (red.), 2020, *Analiza programów rewitalizacji funkcjonujących w województwie opolskim w okresie 2014-2020*, Warszawa

Spadło K., Kułaczowska A. (red.), 2019, *Komitety Rewitalizacji w praktyce. Raport z analizy funkcjonowania Komitetów Rewitalizacji w miastach biorących udział w konkursie dotacji „Modelowa Rewitalizacja Miast” oraz realizujących projekty pilotażowe*

Siemiński W., 2020, *Recenzja wydawnicza opracowania Zespołu Instytutu Rozwoju Miast i Regionów oraz Zespołu ECORYS Sp. z o.o. pod red. Aleksandry Jadach-Sepioło: „Badanie systemu zarządzania i wdrażania procesów rewitalizacji w Polsce. Raport końcowy”*, Warszawa

Inne wybrane publikacje dotyczące rewitalizacji

Bal-Domańska B., Buciak R., 2017, *Dane statystyczne z zakresu rewitalizacji na poziomie gmin. Raport cząstkowy*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa

Bal-Domańska B., Buciak R., 2018, *Dane statystyczne z zakresu rewitalizacji na poziomie gmin. Raport końcowy*, Główny Urząd Statystyczny, Wrocław

Basińska P., 2019, *Wpływ wskaźników stosowanych w diagnozach delimitacyjnych na wyznaczenie obszarów zdegradowanego i rewitalizacji*, „Świat Nieruchomości”, nr 107(1)

Herbst I., Jadach-Sepioło A., 2010, *Modele rewitalizacji miast w Polsce – ocena założeń*, [w:] Ziobrowski Z., Jarczewski W. (red.), *Rewitalizacja miast polskich – diagnoza*, t. 8, seria „Rewitalizacja miast polskich”, Instytut Rozwoju Miast, Kraków, s. 191-228

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR), 2019, Warszawa;
<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>.

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, 2016, Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny przewodnik. Warszawa

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2015, *Krajowa Polityka Miejska 2023*, Warszawa

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, 2018, *Rewitalizacja w Polsce. Pierwsze obserwacje i wnioski. Raport 2018*, Warszawa

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, *Program rządowy Dostępność Plus 2018-2025*, 2018, Warszawa;
https://www.ncbr.gov.pl/fileadmin/POIR/3_1_1_1_2019/Dok_dodatkowe/16_Program_Dostepnosc_Plus.pdf

Najwyższa Izba Kontroli (NIK), 2016, *Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast, Informacja o wynikach kontroli*, Warszawa; https://www.nik.gov.pl/plik/id,11869,v,artykul_13390.pdf

Szlachetko J., Borówka K. (red.), 2017, 2018, *Ustawa o rewitalizacji. Komentarz*, t. 1 i 2, Instytut Metropolitalny, Gdańsk

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), 2017, Warszawa; www.gov.pl/documents/SOR

Informacja o zespole realizującym szkolenia oraz doradztwo w województwie opolskim

CENTRUM DORADZTWA
REWITALIZACYJNEGO
IRMiR

Instytut Rozwoju Miast i Regionów (IRMiR) jest unikalnym instytutem badawczym w Polsce, zajmującym się w ramach działalności naukowej problemami rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Prace realizowane w Instytucie są łączone z projektami wdrożeniowymi dla jednostek samorządu terytorialnego. Szczególne doświadczenie Instytutu wynika z realizacji usług doradczych w procesie wdrażania ustawy o rewitalizacji. Testowane rozwiązania w grupie miast wdrażających projekty w ramach konkursu dotacji „Modelowa Rewitalizacja Miast” oraz pilotaży w zakresie rewitalizacji stały się podstawą wielu publikacji i projektów badawczych realizowanych przez IRMiR. Na bazie posiadanej wiedzy i doświadczenia Instytut powołał w 2019 r. **Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego**, będące krajowym ośrodkiem wsparcia samorządów różnych szczebli w zakresie edukacyjnym oraz doradczym. Jest też organizatorem, odbywających się co dwa lata, Kongresów Rewitalizacji.

dr Aleksandra Jadach-Sepioto – doktor nauk ekonomicznych, Zastępca Dyrektora IRMiR, adiunkt w Katedrze Miasta Innowacyjnego w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, kierownik studiów podyplomowych z zakresu rewitalizacji miast „Rewitalizacja miast – organizacja i finansowanie”. Kierownik projektów doradczych na zlecenie ministra właściwego ds. rozwoju przy opracowywanej ustawie o rewitalizacji, Narodowym Planie Rewitalizacji, Krajowej Polityce Miejskiej, Modelowej Rewitalizacji Miast, pilotażach w zakresie rewitalizacji. Autorka kilkudziesięciu publikacji i ekspertyz z zakresu rewitalizacji, finansowania i programowania procesów odnowy gmin, partnerstwa publiczno-prywatnego, mieszkalnictwa oraz zarządzania wartością nieruchomości na obszarach rewitalizowanych.

Katarzyna Spadło – kierownik Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR, praktyk rewitalizacji, autorka programów rewitalizacji, koncepcji projektów rewitalizacyjnych. Doradca merytoryczny w procesie wsparcia opracowania programów rewitalizacji przez samorządy w perspektywie 2014-2020, jak również ekspert w zakresie ocen programów rewitalizacji na etapie wpisu do wykazów regionalnych. Opiekun merytoryczny gmin w konkursie dotacji „Modelowa Rewitalizacja Miast” oraz w ramach pilotaży w zakresie rewitalizacji. Autorka analiz i raportów z prowadzonych badań w zakresie rewitalizacji oraz publikacji naukowych. W ramach projektu NewUrbPact koordynator zadania w zakresie rewitalizacji pn. „Konsultacje i pilotaż modelowych rozwiązań na rzecz odpowiedzialnej urbanizacji w Polsce”, związanego z opracowaniem modelowego gminnego programu rewitalizacji. Trener i koordynator procesu szkoleń kompetencyjnych w projekcie „Budowanie potencjału instytucjonalnego średnich i małych miast w Polsce na rzecz wdrażania skutecznych lokalnych polityk rozwoju” w ramach Programu „Rozwój Lokalny”.

dr hab. inż. arch. Maciej Borsa – doktor habilitowany nauk technicznych, pierwszy wiceprezes i przewodniczący Komisji Rzecznawców Towarzystwa Urbanistów Polskich. Profesor nadzwyczajny i kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej w Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach. Architekt i urbanista zawodowo związany z planowaniem przestrzennym, polityką regionalną i rozwojem miast oraz projektowaniem przestrzeni. Koordynator i współautor projektów polskich i międzynarodowych dotyczących polityki przestrzennej, polityki rozwoju i rewitalizacji miast. Projektant i facylitator debat publicznych, autor artykułów, opracowań oraz materiałów dydaktycznych i podręczników, a także

felietonów, filmów i programów telewizyjnych poświęconych kształtowaniu przestrzeni. Koordynator i współautor strategii rozwoju przestrzennego: ponadnarodowych, makroregionalnych, regionalnych i lokalnych oraz prac poświęconych urbanistyce, przemianom systemu planowania przestrzennego, politykom publicznym, wieloszczeblowemu zarządzaniu, partnerstwom i partycypacji społecznej oraz roli informacji w polityce rozwoju. Kierownik projektów badawczo-wdrożeniowych, w tym międzynarodowych. Propagator zintegrowanego zarządzania rozwojem, zastosowania technik satelitarnych, urbanistyki społecznej, innowacyjnych metod planowania przestrzeni publicznych.

Justyna Pichowicz – pracownik Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR, wieloletni praktyk rewitalizacji, autorka opracowań analitycznych, strategicznych i operacyjnych związanych z rozwojem lokalnym i rewitalizacją. Koordynatorka pilotażu w zakresie rewitalizacji w Wałbrzychu, realizowanego pod auspicjami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Koordynatorka i współautorka Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Wałbrzycha na lata 2016-2025. Szkoleniowiec i doradca specjalizujący się w zagadnieniach związanych z procesami rewitalizacji, rozwojem lokalnym, zrównoważoną polityką miejską. Trenerka szkoleń dla przedstawicieli administracji mołdawskiej w zakresie rozwoju Krajowej Sieci Rewitalizacji Miejskiej Republiki Mołdawii. Senior expert w międzynarodowym projekcie EDINA poświęconym kwestii efektywności energetycznej w Specjalnych Strefach Rewitalizacji.

Edyta Tomczyk – pracownik Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR, praktyk rewitalizacji, autorka programów rewitalizacji oraz analiz ewaluacyjnych, w tym monitoringowych. Koordynatorka projektu doradczego polegającego na przeprowadzeniu szkoleń i doradztwa dla przedstawicieli administracji mołdawskiej w zakresie rozwoju Krajowej Sieci Rewitalizacji Miejskiej Republiki Mołdawii oraz przygotowania programów i projektów miejskich. Koordynatorka z ramienia IRMiR projektu Mazowieckiego Instytutu Kultury „Rola kultury w procesie rewitalizacji na Mazowszu”. Współorganizatorka Forum Dialogu Mieszkaniowego we współpracy z Radą Mieszkalnictwa przy Prezesie Rady Ministrów. Członkini zespołu realizującego pilotaż w zakresie rewitalizacji „Konsultacje i pilotaż modelowych rozwiązań na rzecz odpowiedzialnej urbanizacji w Polsce”, związanego z opracowaniem modelowego gminnego programu rewitalizacji (NewUrbPact).

mgr inż. arch. Paulina Basińska – pracownik Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego IRMiR. Praktyk w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz programowania rewitalizacji z powodu pracy w spółce Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o. Ma oświadczenie w tworzeniu strategii i dokumentów urbanistyki operacyjnej dotyczących rewitalizacji i rozwoju miast. Współorganizatorka konsultacji społecznych związanych z procesem rewitalizacji. Członkini zespołów realizujących projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych. W IRMiR prowadzi badania dotyczące delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, wyznaczonych w aktualnie obowiązujących w Polsce programach rewitalizacji. Współautorka programów rewitalizacji, analiz i opracowań związanych z odnową miast, w tym ewaluacji procesów rewitalizacji realizowanych w gminach, jak i na szczeblu regionalnym.

Violetta Drabik-Franiewska – koordynatorka badań terenowych IRMiR, w tym badań regionalnych i ogólnopolskich. Realizatorka i kierownik badań w ramach działalności wydawniczej Forum PPP – magazynu inwestycji publicznych. Posiada doświadczenie w obsłudze projektów, szkoleń, warsztatów i konferencji z zakresu rewitalizacji, w których odpowiada za stronę organizacyjną i komunikacyjną. Koordynatorka prac wydawniczych w ramach bieżącej działalności IRMiR.